

UWAGI OGÓLNE

Jednym z warunków efektywności rynku jest jego płynność. To ona powoduje, że ceny instrumentów będących przedmiotem handlu na tym rynku są ustalane w sposób optymalny, równoważąc popyt oraz podaż. Rynek energii elektrycznej działa w analogiczny sposób. Zniesienie obligatoryjnej sprzedaży energii elektrycznej zdaniem większości Członków Towarzystwa Obrótu Energią (TOE) niesie ze sobą duże **ryzyko znacznego spadku płynności w handlu na giełdzie**, co może spowodować duże wahania cen zwłaszcza na rynku terminowym. Sytuacje takie obserwowaliśmy już historycznie, chociażby w roku 2018, gdzie przy niskiej płynności na rynku ceny kontraktów kwartalnych potrafiły zmienić się o kilkadziesiąt zł/MWh w przeciągu kilku dni. Należy mieć na uwadze również fakt, że obniżenie płynności na rynku może oznaczać, że ceny energii kształtowane będą w oderwaniu od czynników o charakterze fundamentalnym. Tym samym powodując **efekty niekorzystny dla klienta końcowego**.

Kolejnym istotnym problemem przy braku obowiązku sprzedaży energii poprzez giełdy i przeniesieniu wolumenów na rynek bilateralny może być **brak adekwatności indeksów giełdowych dla kontraktów terminowych, ale i dobowych**, które będą wyznaczone przy znacznie niższym wolumenie obrotu. Może to oznaczać, że wskaźniki i indeksy giełdowe do jakich odnoszą się uczestnicy handlu nie będą odpowiadały rzeczywistej sytuacji popytowo-podażowej, co wpłynie zarówno na błędne zachowania rynkowe, jak i może prowadzić do nieświadomego „zaburzania” cen przez uczestników, którzy będą chcieli zakupić/sprzedać na rynku większy wolumen w krótkim czasie (śróddziennie, kilka sesji).

Zdaniem większości Członków Towarzystwa Obrótu Energią (TOE) **zniesienie obowiązku obligatoryjnej sprzedaży energii poprzez giełdę jest możliwe tylko w przypadku osiągnięcia pełnej dojrzałości rynku** oraz przy dużym rozproszeniu wytwórców oraz odbiorców. W takiej sytuacji kontrakty zawierane będą przez niepowiązane ze sobą podmioty, a cena tych kontraktów będzie zbliżona lub równa cenie możliwej do osiągnięcia w ramach kontraktu giełdowego. Niestety zniesienie obowiązku transparentnej sprzedaży energii poprzez giełdę, przy jednocześnie planowanym wzroście koncentracji wytwórców i grup energetycznych może spowodować w ocenie większości Członków TOE, że inne narzędzia mające na celu mitygowanie siły rynkowej wytwórców nie będą wystarczająco skuteczne.

Bardzo ważnym aspektem obrotu giełdowego jest **bezpieczeństwo**, które gwarantowane jest przez pomiot prowadzący obrót regulowany – m.in. poprzez mechanizm tzw. depozytów zabezpieczających. Prowadzenie obrotu poza rynkiem giełdowym zwiększa podatność systemu elektroenergetycznego na sytuację ekonomiczną jego uczestników. W skrajnym przypadku, niewypłacalność jednego z uczestników pozagiełdowego obrotu może uruchomić niemożliwą to kontroli „kaskadę” problemów po stronie jego kontrahentów.

Wszystkie powyższe zagadnienia wraz z szerszą ich analizą ilościową przedstawimy **w Raporcie TOE**: „Analiza płynności hurtowego rynku energii elektrycznej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem rynku giełdowego i obliiga giełdowego” datowanym na 25 lutego 2021 r., który stanowi załącznik do niniejszych uwag.

Mając na uwadze powyższe, **większość Członków TOE, nie zgadza się z argumentami prezentowanymi w uzasadnieniu do projektu ustawy, zgodnie z którymi dalsze stosowanie obliiga giełdowego będzie stanowić istotny czynnik ograniczający efektywne funkcjonowanie przedsiębiorstw lub grup przedsiębiorstw energetycznych, a zniesienie obliiga giełdowego przyczyni się do spadku cen energii. Obligo giełdowe natomiast zapewnia transparentność handlu, odpowiednią płynność dla uczestników obrotu i ogranicza zmienność.**

2	Proponowana zmiana ma bezpośredni wpływ na sposób rozliczania projektów, które uzyskały wsparcie w ramach systemu aukcyjnego. Inwestorzy przystępowali do aukcji bazując na prawie obowiązującym na moment składania oferty aukcyjnej. Jednym z filarów ofertowania aukcyjnego był efektywny i stabilny towarowy rynek energii, który jest wyznacznikiem ceny rozliczeniowej dla kontraktu aukcyjnego. Należy przypomnieć, że wytwórca energii elektrycznej rozliczany jest do salda, które stanowi iloczyn wolumenu sprzedanego w ramach systemu aukcyjnego oraz różnicy pomiędzy ceną ofertową a średnią ceną kształtowaną w danej dobie na efektywnym rynku energii (Towarowej Giełdzie Energii - TGE). Zniesienie obliiga giełdowego będzie oznaczało, że wskazana cena średnia może odbiegać od ceny wynikającej z czynników fundamentalnych. W konsekwencji w istotny sposób może różnić się od ceny rozliczeniowej zakładanej zasadnie przez inwestorów. Będzie to miało bez wątpienia wpływ na projekty aukcyjne tak już zrealizowane, jak i planowane do udziału w kolejnych aukcjach. Zmiana ta będzie miała, z perspektywy uczestników aukcji, charakter retrospektywny, ze względu na charakterystykę pracy urządzeń (a więc działanie w wąskim przedziale czasu) najbardziej dotknięte zmianą mogą okazać się projekty fotowoltaiczne, w przypadku których koszt/premia profilu (rozumiany jako różnica pomiędzy rzeczywistym przychodem projektu a przychodem możliwym do wygenerowania przy sprzedaży po średniej cenie rynkowej) może wzrosnąć w istotny sposób, przyczyniając się w skrajnym przypadku do niewypłacalności projektu.
3	Projekt nowelizacji narusza spójność przepisów prawnych w obszarze sankcji karnych i administracyjnych kar pieniężnych. Wydaje się, że zgłaszający projekt, zwiększając dwukrotnie wysokość sankcji karnych za manipulacje i wykorzystywanie informacji wewnętrznych, nie zwrócił uwagi na fakt, że kary te powinny być spójne z sankcjami przewidzianymi w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi. Ponadto w odniesieniu do 10-krotnego zwiększenia wysokości maksymalnej administracyjnej kary pieniężnej należy zwrócić uwagę na fakt, że waga i szkodliwość tego rodzaju naruszeń (np. aktualizacja rejestru uczestników rynku) jest znacznie mniejsza niż manipulacji czy tzw. <i>insider trading</i> i co do zasady bez wpływu na innych uczestników rynku. Dlatego też wysokość administracyjnych kar pieniężnych nie powinna przekraczać wysokości kar za ww. naruszenia (manipulacja, <i>insider trading</i>). Zdaniem wszystkich Członków TOE obecnie obowiązujące przepisy prawne ustawy – Prawo energetyczne w przedmiotowym zakresie uwzględniają zarówno potrzebę zachowania spójności systemu kar, jak i ich adekwatności. W związku z czym TOE zdecydowanie jest za rezygnacją z proponowanych dodatkowych zapisów mających regulować tą kwestię (patrz uwagi szczegółowe dot. art. 1 pkt 4 i 5).

UWAGI SZCZEGÓŁOWE				
	Numer art./pkt/lit.	Obecny zapis	Proponowana zmiana	Uzasadnienie
4	Art. 1 pkt 3)	(...) 3) uchyla się art. 49a;	Pozostawienie obecnych przepisów bez zmian. Wykreślenie art. 1 pkt 3) ustawy zmieniającej	Większość Członków TOE proponuje pozostawienie obecnych przepisów ustawy – Prawo energetyczne, w tym art. 49a (tzw. 100% obligo giełdowe) bez zmian tj. wykreślenie art. 1 pkt 3) projektu ustawy zmieniającej. Zgodnie z treścią uzasadnienia do projektowanej nowelizacji, głównym celem zmiany jest chęć zrównoważenia strony popytowej i podażowej przedsiębiorstw/grup przedsiębiorstw w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej. W przypadku wprowadzenia projektowanej zmiany, efektem może być silne powiązanie wolumenów wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, co w konsekwencji ograniczy zdolności oferowania energii odbiorcom końcowym przez znaczną grupę spółek sprzedażowych. Finalnie spowoduje to umocnienie siły rynkowej podmiotów, które posiadają nadwyżki mocy wytwórczych względem wolumenów sprzedawanej energii elektrycznej do odbiorców. Dodatkowo, wskazana w uzasadnieniu możliwość obniżenia wskutek zniesienia obliża cen energii elektrycznej, powinna zostać odniesiona do aspektu transparentności cenowej wytwarzania energii w Polsce. Obecne warunki funkcjonowania rynku w oparciu o tzw. obligo giełdowe powodują, że kontrahenci mają możliwość „wglądu” w realne poziomy cen akceptowalnych przez wytwórców. W przypadku wskazywanego w uzasadnieniu do projektu rozwoju segmentu umów bilateralnych z ceną niższą od giełdowej ceny krańcowej, kontrahentom trudniej będzie ocenić czy podana cena jest rzeczywiście „rynkowa” w kontekście innych ofert przedstawianych przez różnych dostawców. Mechanizmem umożliwiającym korzystanie z odpowiedniego benchmarku rynkowego jest właśnie 100% obliża giełdowego. W konsekwencji zniesienie obliża może przynieść odwrotny skutek do zamierzonego i przyczynić się do wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych. W celu umożliwienia większej elastyczności obrotu oraz nieograniczania swobody

				kontraktowej na rynku energii elektrycznej w Polsce wszyscy Członkowie TOE uważają, że zakres podmiotowy art. 49a ustawy - Prawo energetyczne powinien zostać rozszerzony, tak aby jednoznacznie umożliwić wypełnienie obowiązku na innych giełdach energii oraz zorganizowanych platformach obrotu. Zdaniem wszystkich Członków TOE wraz z rozwojem konkurencji proponujemy, aby ustawodawca dokonał szczegółowej analizy rynku oraz przystąpił do wdrożenia adekwatnych rozwiązań. Obowiązek obrotu giełdowego miał rzekomo odpowiedzieć na fundamentalne obawy dotyczące funkcjonowania polskiego rynku energii elektrycznej. Większość Członków TOE uważa, że przed rozważeniem usunięcia obliiga giełdowego należy przeprowadzić dogłębną analizę, czy te obawy zostały rozwiązane. Zdaniem wszystkich Członków TOE twierdzenie, jakoby zniesienie obliiga miało skutkować spadkiem importu energii elektrycznej do Polski jest całkowicie nieuzasadnione (patrz też Raport). Siłą napędową wymiany międzysystemowej (tak w przypadku eksportu, jak i importu) jest różnica cen między sąsiednimi rynkami energii, co w efekcie wyrównuje lub zmniejsza różnicę na obu rynkach – sprzedającym i kupującym. Docelowo zakłada się, że w ramach dalszego rozwoju rynku, będziemy mówić nie o pojedynczych rynkach (import/eksport), a jednym wspólnym unijnym rynku energii. Należy także zwrócić uwagę, że, zgodnie z informacją Prezesa URE z 11 lutego 2021 r., obowiązek giełdowej sprzedaży w 2019 r. obejmował jedynie 45,8% produkcji energii elektrycznej brutto, m.in. na skutek szeregu ustawowych wyłączeń. Szerzej zagadnienia to analizujemy także w załączonym do uwag Raporcie. W uzasadnieniu projektu zmiany ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw z 2018 r. podnoszącego obliigo do 100%, słusznie wskazano, że: <i>„zmiana dotycząca modyfikacji zakresu obowiązku sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej podniesienie z 30% do 100% miała na celu poprawę przejrzystości rynku energii. Wpływ giełdowego rynku energii na życie gospodarcze i sytuację obywateli jest tak duży, że nie można pozwolić na funkcjonowanie tego rynku w sposób nieprzejrzysty”</i>. Ponadto, zauważono, że: <i>„poprzednio dochodziło do sytuacji, w których pionowo zintegrowane grupy</i>

				<i>energetyczne mogły handlować energią pomiędzy podmiotami wewnątrz swojej struktury, co skutkowało faktem, że znaczna część energii omijała główny rynek giełdowy".</i> Podniesienie obliża do 100 % miało na celu ograniczenie ewentualnych wzrostów cen energii elektrycznym na rynku hurtowym, niewynikających z czynników fundamentalnych wpływających na koszt jej wytworzenia czy pozyskania z sąsiadujących systemów. Dodatkowo, wskazana w uzasadnieniu możliwość obniżenia wskutek zniesienia obliża cen energii elektrycznej, powinna zostać odniesiona do aspektu transparentności cenowej wytwarzania energii w Polsce. Zmniejszenie wolumenu giełdowego może skutkować spadkiem wiarygodności giełdowego indeksu cenowego jako benchmarku rynkowego. Zdaniem części Członków TOE, w przypadku wprowadzenia projektowanej zmiany, efektem może być silne powiązanie wolumenów wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, co w konsekwencji ograniczy zdolności oferowania energii odbiorcom końcowym przez znaczną grupę spółek sprzedażowych. Finalnie, spowoduje to umocnienie siły rynkowej podmiotów, które dysponują nadwyżkami mocy wytwórczych względem wolumenów sprzedawanej energii elektrycznej do odbiorców. Wysokie wolumeny obrotu na giełdzie zwiększają „odporność” giełdy na manipulacje. Całkowite zniesienie obliża przy obecnej koncentracji rynku może spowodować znaczne zmniejszenie płynności handlu energią elektryczną na giełdach towarowych, zwłaszcza na produktach terminowych, przez co cena giełdowa może nie odzwierciedlać realnej ceny rynkowej. W następstwie nastąpi utrata wiarygodnego punktu odniesienia do cen energii elektrycznej, jakim obecnie są indeksy giełdowe. Wiarygodne poziomy cen rynkowych są bardzo ważne również dla instytucji państwowych, jako że są poziomem odniesienia dla wyznaczania wsparcia finansowego przekazywanego. Zniesienie obliża spowoduje spadek możliwości konstruowania przez spółki obrotu ofert dla odbiorców końcowych opartych na długoterminowych relacjach (w szczególności cenowych). Należy również podkreślić brak stabilności przepisów – zmiany tak fundamentalne dla polskiego rynku energetycznego (oraz w jakimś stopniu dla rynków krajów sąsiednich) powinny być wprowadzane z minimum z 2-3-letnim wyprzedzeniem.

5	Art. 1 pkt 1) i 2) oraz art. 3	dot. całego artykułu 1 pkt 1) i 2) oraz art. 3 ustawy zmieniającej	Pozostawienie obecnych przepisów bez zmian, wykreślenie art. 1 pkt 1) i 2) oraz art. 3.	Zważywszy na to, że proponowane w ustawie zmiany art. 1 pkt 1) i 2) i art. 3 są pochodną wykreślenia art. 49a ustawy Prawo energetyczne (art. 1 pkt 3), w związku z postulatem wyrażonym powyżej, zmiany te byłyby bezprzedmiotowe , a zmieniane postanowienia Prawa energetycznego powinny zostać utrzymane w dotychczasowym brzmieniu.
6	Art. 1 pkt 4) i 5)	dot. całego artykułu 1 pkt 4) i 5) ustawy zmieniającej	Pozostawienie obecnych przepisów bez zmian. Wykreślenie art. 1 pkt 4) i 5) ustawy zmieniającej	Zaostrzenie sankcji karnych i pieniężnych, które jest przewidziane nowelizacją art. 56 oraz 57a-57f zmienianej ustawy - Prawo energetyczne, jest zdaniem wszystkich Członków TOE niewspółmierne i nieadekwatne. Dotychczasowe sankcje są i tak bardzo wysokie, a w dodatku do tej pory w praktyce nie są realizowane, co może prowadzić do zmiany „martwych” przepisów, często nieostrych i niejednoznacznych. Proponowana zmiana spowoduje dodatkowo wzrost odpowiedzialności handlowców na giełdach towarowych ponad odpowiedzialność maklerów obracających instrumentami finansowymi. Tak duża odpowiedzialność, przy niskiej płynności rynku i dość niejednoznacznych przepisach może być elementem zniechęcającym do działania na rynku regulowanym, a w konsekwencji wyraźnie zmniejszyć aktywność handlowców na giełdach towarowych. Wnioskując z treści uzasadnienia projektu, założeniem projektodawcy jest, aby zaostrzone sankcje administracyjne lub karne równoważyły zwiększone ryzyko manipulacji, jakie pojawić się może wobec zniesienia obliża giełdowego. Mając na względzie postulat utrzymania obliża, wnosimy jednocześnie o zachowanie sankcji na dotychczasowym poziomie. Postulujemy nieprzyjmowanie w tekście projektu zmiany mającej na celu zaostrzenie sankcji karnych i pieniężnych. Zdaniem wszystkich Członków TOE aktualne sankcje są wystarczające do skutecznego przeciwdziałania podejmowaniu przez maklerów działań zakazanych lub niezgodnych z regulacjami krajowymi i wspólnotowymi. Poniżej dodatkowo przedstawiamy uzasadnienie ich wykreślenia do wybranych zapisów.
7	Art. 1 pkt 4) lit. b)	ust. 2g otrzymuje brzmienie: Wysokość kary pieniężnej	Pozostawienie obowiązujących przepisów bez zmian –	Waga oraz szkodliwość czynu wynikająca z naruszeń opisanych w art. 56 ust. 1 pkt 39-43 może być znacząco mniejsza niż w przypadku manipulacji lub wykorzystywania informacji wewnętrznych. Dlatego też wysokość

		wymierzonej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 39-43 i 51, wynosi od 100 000 zł do 10 000 000 zł.	ze względu na konieczność zachowania spójności przepisów prawnych.	administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia wskazane w art. 56 ust. 1 pkt 39-43 nie powinna przekraczać wysokości sankcji karnych przewidzianych za manipulacje lub wykorzystywanie informacji wewnętrznych. Nie jest uzasadnione podwyższanie dolnego limitu zagrożenia karą z 10 do 100 tys. złotych. Większy zakres uznania po stronie Regulatora, jaki wynika z obowiązującego stanu prawnego, pozwala w lepszy sposób reagować na różnorodność sytuacji prawnych i faktycznych związanych ze stwierdzonym naruszeniem. Należy również wziąć pod uwagę, że w przypadku mniejszych podmiotów kara minimalna w wysokości 100 tys. zł mogłaby być bardzo dotkliwa.
8	Art. 1 pkt 5) dot. art. 57a. 1.	Kto dokonuje manipulacji na rynku, podlega grzywnie do 5000 stawek dziennych, karze pozbawienia wolności od roku do lat 10, albo obu tym karom łącznie.	Pozostawienie obowiązujących przepisów bez zmian – ze względu na konieczność zachowania spójności przepisów prawnych.	Ze względu na spójność przepisów prawnych należy zwrócić uwagę, że zgodnie z MIFiD II w zależności m.in. od warunków przewidzianych w kontraktach sprzedaży energii elektrycznej (np. sposób rozliczenia) mogą one być uznane za instrumenty towarowe lub instrumenty finansowe. Sankcje karne w odniesieniu <i>de facto</i> do tego samego produktu (energia elektryczna lub gaz ziemny) bez względu na to czy kwalifikują się jako instrumenty towarowe czy instrumenty finansowe (uoif) powinny być spójne i na chwilę obecną takie są. Znaczące zwiększenie kar w odniesieniu do instrumentów towarowych może skutkować chęcią zmiany charakteru instrumentu na finansowy (np. dodanie zapisu o możliwości rozliczenia finansowego, a nie wyłącznie przez dostawę) i tym samym przeniesienie tego instrumentu spod nadzoru Prezesa URE pod nadzór KNF. Byłoby to sprzeczne z ideą zmian wprowadzanych w ustawie - Prawo energetyczne w związku z likwidacją art. 49a ustawy - Prawo energetyczne.
9	Art. 2	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm. ²⁾) w art. 92 ust. 9 otrzymuje brzmienie: „9. W przypadku wydania postanowienia, o którym	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm. ²⁾) w art. 92 ust. 9 otrzymuje brzmienie: „9. W przypadku wydania postanowienia,	Proponowana zmiana nie została wyjaśniona w uzasadnieniu do projektu ustawy, ani w OSR. Nie ma także związku z zmianą obliwa giełdowego proponujemy wykreślenie tego artykułu. Opisana sytuacja następuje w wyniku nieprawidłowości po stronie wytwórcy, skutkujących brakiem możliwości zakwalifikowania wytworzonej energii elektrycznej jako energii z odnawialnych źródeł. Nie znajdujemy uzasadnienia aby energia elektryczna, która nie jest uznawana za odnawialną była nabywana w ramach obowiązku przez sprzedawcę zobowiązanego. Ponadto w uzasadnieniu do ustawy stwierdzono odnośnie obliwa giełdowego, że: „uzasadniona jest rezygnacja

		mowa w art. 88 ust. 1, sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej mniejszej niż 500 kW, po średniej kwartalnej cenie energii elektrycznej zamieszczonej przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej URE, obowiązującej w poprzednim kwartale.”.	o którym mowa w art. 88 ust. 1, operator systemu elektroenergetycznego dokonuje zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej mniejszej niż 500 kW, po średniej kwartalnej cenie energii elektrycznej ogłoszonej przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej URE, obowiązującej w poprzednim kwartale, z przeznaczeniem na pokrycie różnicy bilansowej”.	<i>ze stosowania obliża giełdowego w zakresie energii elektrycznej, jako regulacji ograniczającej swobodę funkcjonowania podmiotów na rynku energii elektrycznej.”, a zaproponowana zmiana ogranicza swobodę funkcjonowania sprzedawców zobowiązanych, co można uznać za sprzeczne z duchem projektowanej ustawy.</i> W przypadku zaakceptowania przedstawionych propozycji koniecznym jest dokonanie także odpowiednich zmian redakcyjnych w art. 89 ust.1, art. 92 ust. 2, 3 i 4 ustawy o OZE.
10	Art. 3	dot. całego artykułu 3 ustawy zmieniającej	Postulujemy usunięcie art. 3.	W świetle propozycji przedstawionych powyżej, zdaniem większości Członków TOE, postanowienie art. 3 staje się bezprzedmiotowe. Ponadto postanowienie mówiące o stosowaniu przepisów nowej ustawy do energii elektrycznej będącej już przedmiotem umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, której fizyczna dostawa nastąpi od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jest całkowicie niezrozumiały. Przepis w żaden sposób nie wpływa na skuteczność i ważność zawartych przed wejściem w życie ustawy zmieniającej umów. Sprzedaż doszła do skutku, a tym samym jednorazowe oblige ciążące na wytwórcy zostało zrealizowane.

11	Art. 4	dot. całego artykułu 4 ustawy zmieniającej	Postulujemy wydłużenie okresu wejścia w życie	Zdaniem większości Członków TOE, w przypadku tak daleko idących zmian, powinny być one wprowadzane z odpowiednio wydłużonym <i>vacatio legis</i> uwzględniającym okresy kontraktacji (np. roczne).

Warszawa, 2021.02.25.